

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-879

25.10.2022

Tryg Forsikring NUF

Lystbåt/fiskebåt

Skade på innenbordsmotor – ytre påvirkning?

Sikrede meldte om skade på sin fritidsbåt 3.9.21. I skademeldingen oppga sikrede skadedato 12.7.21 og forklarte at motoren hadde stanset/havarert. På forespørsel mottok selskapet ytterligere informasjon om skaden, hvor det ble opplyst at båten tidligere hadde ligget på verksted fra juli til august som følge av at båten mistet motorkraft. Vedlagt fulgte også fakturagrunnlaget fra verkstedet som ble forelagt selskapets takstmann. Basert på denne dokumentasjonen konkluderte takstmann med at verkstedsutgiftene gjaldt diverse servicearbeid og reparasjon på motoren. Etter dette avslo selskapet kravet 18.11.21 med henvisning til at forsikringen ikke omfattet maskinskade, samt at betingelsene for en dekningsmessig kaskoskade ikke var oppfylt. Sikrede var uenig i avslaget og anførte at motorskaden skyldtes en ytre påvirkning, og at båtforsikringen i alle tilfelle omfattet slike maskinskader. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort en dekningsmessig skadeårsak.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 41 058

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på båt og spørsmålet om skaden skyldes en dekningsmessig hendelse.

Sikrede har tegnet fritidsbåtforsikring med dekningene "Kasko/Ansvar", "Fører- og passasjerulykke" og "Båt-Ekstra". Ifølge vilkårene i kaskoforsikringen omfattes følgende skader:

2. TILFELLER SOM KAN GI RETT TIL ERSTATNING

2.1. KASKO

Følgende er dekket

På sjøen eller i opplag

Når båten er på sjøen eller i opplag dekkes skade som skyldes:

- grunnstøting eller sammenstøt
- stranding, kantring eller synking
- ...
- annen tilfeldig, plutselig og ytre påvirkning.

Sikrede meldte om skade på sin fritidsbåt den 3.9.21. I skademeldingen oppga sikrede skadedato 12.7.21 og forklarte at motoren hadde stanset, og det ble utløst stadige alarmer – formentlig som følge av motorfeil.

På forespørsel fra selskapet ga sikrede ytterligere opplysninger 13.9.21. I den forbindelse forklarte sikrede at båten ble levert på båtverksted i juli måned for reparasjon. Båten lå på verksted frem til

august, men problemene med alarmer, og at båten mistet motorkraft, fortsatte etter verkstedsoppholdet. Av faktura fra verksted på samlet kr 46 683 ble følgende notert hva gjaldt beskrivelsen av arbeidet:

100 Arbeid. Service på motor: Skifte motorolje, oljefilter, dieselfilter, forfilter, luftfilter, impeller. Kontroll klemmer, bolter, frostvæske, reimer.

100 Arbeid. "Water in fuel" alarm. Skifte pakning på turbo, slange hydraulisk pumpe. Diagnose med data, Demontere og tette hydraulisk pumpe, rengjøring forfilterhus og sensor. Montere ventil på forfilterhus. Montere ny sensor i forfilterhus, montert nytt forbruks batteri.

Selskapets takstmann ble forelagt de innsendte fakturaene og uttalte følgende:

Begge to gjelder div service på motor, arbeid på turbo, tankgiver og skifte av servopumpe og batteri. Det er ingenting som kan tyde på at dette er en kasko skade. Og jeg kan ikke se at denne har maskinskade. Så her anbefaler jeg avslag.

Selskapet avsto dekning 18.11.21 med henvisning til at skaden falt utenfor forsikringens dekningsområde. Som begrunnelse ble det vist til at det ikke var påvist noen ytre påvirkning som årsak til at motor ikke lot seg starte.

Sikrede påklaget avslaget og skrev bl.a.:

Båten strandet, den gjekk ned i fart som viser at det var noko gale med motoren, og der motoren går i 5 knop for å kome til nærmaste båthavn.

Dette skjedde plutselig – og dette skal vere dekket av kaskoforsikringen.

Alle sikkerhetsforskrifter er oppfylt. Båten har hatt vanleg service etter anbefaling av båtverksted. Motor har gått 275 timar. Ber om at dette vert vurdert på nytt og at Tryg står for det dei lovar i marknadsføringen. Det handler om å være trygg.

Selskapet vurderte saken på nytt 24.11.21, men opprettholdt avgjørelsen.

Avslaget ble påklaget 1.12.21, hvor det også ble vist til en uttalelse fra verksted:

Vi klagar på dette avslaget og vil først av alt vil vi presisere at vi har utvida forsikringsdekning ved Båt Ekstra. Dette er ikkje nevnt nokon stad i skadebehandlingen.

I flg. opplysningar frå Tryg er Båt Ekstra beste dekning for båtforsikring. Sjå vedlegg Båt -Ekstra er etter opplysning frå selskapet tilleggssdekning til kaskoforsikringen.

Maskinskade omfattar denne dekningen, og det er vel dokumentert frå verkstaden at det her foreligg maskinskade. Dette er også konklusjonen frå selskapet i e-post datert 24.11.21.

Vi er skuffa og forundra at Tryg og takstmann ikkje har vore i kontakt med verkstedet som har utført reparasjonen, men derimot basert dette på grunnlag av synsing. Difor har vi innhenta rapport frå verkstaden.

Denne går eintydig utfrå at dette omfattar maskinskade, og det er gjennomført mykje feilsøking for å finne årsaken til skaden og fleire reparasjonar er utført – faktisk i tre omgangar.

Første gongen ved verkstaden i F..., og to gonger ved flytebrygga i S... – dette p.g.a. at vi ikkje kunne køyre båten til verkstaden. Dette har jo sjølv sagt også medført auke i reparasjonskostnadane. AT Tryg konkluderer med at vilkåret "plutseleg ytre påvirkning" ikkje er oppfylt då det ikkje er skade på båten, er ein merkeleg konklusjon som er basert på synsing.

Vi har tidlegare beskrive korleis båten og motoren oppførte seg plutseleg, alle lamper lyste raudt med ulike varsel og at motoren tapte motorkraft. Vi var heldig at vi kun var 200 m frå flytebryggja vår, slik at vi kom tilbake til flytebrygga, og dette var første turen vi hadde med båten denne sesongen. Vi ringte verkstaden umiddelbart og vart pålagt å ikkje bruke båten.

Båten vart liggjande på verkstaden i F... heile julo mnd. så vi vart avskorne for å bruke båten i ferien.

Verken vi eller verkstaden veit årsaken til at skaden oppstod, og forsikringsselskapet kan i alle fall ikkje konkludere med at dette vilkåret "plutseleg ytre påvirkning" ikkje er oppfylt med forklaringen at det ikkje er skade på båten. Ei merkeleg vurdering om det det her er maskinskade på innenbordsmotor.

Her er opplysninger fra verkstaden:

Hei

Sender herved forklaring på feil som har oppstått med båtmotor i Aquador 23 ht. Da båten kom til oss fant vi 2 stk feilkoder på systemet:

1. water in fuel

2. turbo actuator

Feilkode nr 1 skyldes i dette tilfelle defekt sensor som varsler Water in fuel. Denne sensoren står i vannutskillerhus. Vannutskiller ble demontert og rengjort, ny sensor ble montert og samtidig monterte vi en kuleventil for avtapping i bunnen av filteret.

Feilkode nr 2 skyldes tregghet i stag som sitter mellom turboactuator og vakuumblokk. Dette ble smurt opp med varmebestandig fett. Det ble også oppdaget ulyder på servosystem ved fullt rattutslag. Dette skyldes en defekt i servopumpe, som igjen var forårsaket av en knekk i en av hydraulikkslangene på servosystemet. Slange og servopumpe ble byttet.

I forbindelse med forespørsel om service ble det også anmerket av K... N... at tankmåler er ustabil. Dette ble feilsøkt og vi konkluderte at det kunne være ett strømrelatert problem siden måler ble stabil når systemspenning kom over 12,9 volt. Vi målte så batterier og fant ett dårlig batteri som ble skiftet ut med ett nytt.

Etter dette ble båten hentet av K... N.... Etter en stund tok han kontakt med oss og forklarte at det igjen kom en feilkode på motorsystemet.

Når vi kom inn til s... for feilsøking og utlesing av koder viste det seg å være en ny feilkode- Fuel level alarm. Da konstaterte vi at tankgiver i dieseltanken var årsaken til feilkode og til at nivåvisning har vært ustabil. Ny tankgiver ble bestilt. Andre tur til s... skiftet vår mekaniker tankgiver i dieseltanken, slettet feilkoder på systemet og testkjørte båten ca i 10 min. Tankvisning var da normalt stabil og det kom ingen nye feilkoder.

Selskapet fastholdt sin tidligere vurdering 12.1.22. Vedrørende dekning for maskinskade ble det påpekt at den aktuelle båten på skadetidspunktet kun var forsikret med Kasko/Ansvar, Båt Ekstra og Fører- og passasjerulykke. Videre at:

Det er ikke riktig at dekningen Båt Ekstra inneholder maskinskadedekning. Som det fremgår av bildene du har sendt fra Trygs nettsider, er maskinskadedekning en tilleggsdekning til båtforsikringen: "*Dekningen for maskinskade kan kjøpes som tillegg til Kasko og Båt Ekstra*". Dere hadde ikke tegnet maskinskadedekning på skadetidspunktet.

Dere fikk tilsendt vilkårene for Båt Ekstra ved tegning av dekningen i mai 2021. Som det fremgår av vilkårene dere fikk tilsendt, innebærer dekningen redusert egenandel ved kaskoskade, utvidet erstatningssum for personlig løssøre, dekning for utstyr og materiell til bruk under opplag, slepejolle og ekstra motor, samt transport, opphold, hjemreise og ferieavbrudd etter erstatningsmessig skade.

Ingen av dekningene i Båt Ekstra er relevante i forbindelse med skaden som er oppstått, og det er bakgrunnen for at dekningen ikke er tatt opp tidligere ved behandling av skaden deres.

Sikrede har anført at selskapet er ansvarlig for reparasjonsutgiftene. Motoren er en innenbordsmotor, og sikrede kan ikke forstå at selskapet kan avslå dekning under henvisning til at vilkåret "ytre påvirkning" ikke er oppfylt. Det forhold at selskapets takstmann utelukkende baserer sin vurdering på oversendte fakturaer uten å konferere med verkstedet, fremstår som lite tillitsvekkende. Sikrede har derfor i ettertid kontaktet verkstedet, men fått tilbagemelding om at deres mekaniker ikke vet hva som har forårsaket den plutselige skaden.

Senere opplysninger bekrefter likevel at skaden må ha oppstått ved ytre påvirkning sml. bl.a. FinKN 2020-744. Sikredes ektemann har bl.a. forklart at det var veldig sterk strøm da han skulle legge båten til kai på flytebryggen den 12.7.21. Han var alene på båten og husker at båten drev mot "uteliggaren". Dagen etter ble båten kjørt videre til F., og det var etter å ha kjørt ca. 150 m at motorskaden ble oppdaget og problemene med alarmen startet. Det var ingen problemer med

motoren på turen fra F. til S. dagen før dette skjedde. I lys av disse opplysningene ble båten undersøkt på nytt i april i år, hvor det ble avdekket ytre skade på båten og propellbladene. Disse skadene er vist på vedlagte bilder. Verkstedet har dessuten uttalt i samtale med sikrede at skaden på propellen kan være årsak til motorskaden.

Endelig har sikrede anført at selskapet gjennom sin markedsføring har forsikret sikrede om at hun har den beste båtforsikringen og vist til utdrag fra informasjon om forsikringsdekningen på selskapets nettsider. Dekningen "Båt-Ekstra" omfatter både kasko- og maskinskade, slik at skaden uansett må erstattes under maskinskadedekningen.

Selskapet har avvist kravet og anført at skaden ikke kan kreves dekket under båtforsikringen. Den aktuelle båten var på skadetidspunktet forsikret med dekningene "Kasko/Ansvar", "Båt-Ekstra" og "Fører- og Passasjerulykke". For at skaden skal kunne kreves dekket under kaskoforsikringen, må det sannsynliggjøres at skaden skyldes "annen tilfeldig, plutselig og ytre påvirkning".

Formuleringen "skade som skyldes" innebærer et krav til årsakssammenheng mellom skaden som er oppstått og én av påvirkningene som er angitt i vilkårene. I denne saken har selskapets takstmann konkludert med at det ikke er tale om en kaskoskade basert på arbeidsbeskrivelsen i de fremlagte fakturaene. Verkstedet har også uttalt at det er uklart hva som er årsak til skaden, og det er heller ikke fremlagt annen dokumentasjon som tilsier at skaden skyldes ytre påvirkning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på motor.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Spørsmålet i saken er om skaden på din innenbordsmotor kan kreves dekkes under gjeldende båtforsikring.

Sekretariatet gjør innledningsvis oppmerksom på at vi ikke innehar båtfagkyndig ekspertise. Vi foretar heller ikke befaringer eller egne utredninger når det gjelder faktum, og må således legge til grunn det som fremkommer av dokumentasjonen som er fremlagt i anledning saken.

Som det fremgår over er det forsikringsavtalen med tilhørende vilkårspunkt som er utgangspunktet for vurderingen av selskapets ansvar. Dette innebærer at selskapet svarer for skade som skyldes "annen tilfeldig, plutselig ... ytre påvirkning" jf. vilkårene pkt. 2.1, samt skader som har oppstått som følge av en av de hendelser som er opplistet i samme vilkårspunkt.

Videre følger det av fast nemndspraksis at det er sikrede, altså du, som har bevisbyrden for at skaden skyldes en årsak som selskapet i henhold til vilkårene er ansvarlig for, jf. eksempelvis FinKN 2017-370 hvor nemnda uttalte følgende:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade ...

I foreliggende sak er det ikke omtvistet at innenbordsmotoren omfattes av kaskodekningen jf. vilkårene pkt. 1.1. Det synes også på det rene at det ikke er dokumentert at skaden på motoren oppstod ved sammenstøt, kantring, synking eller en av de andre hendelser som er opplistet i pkt. 2.1. Spørsmålet blir derfor om det er sannsynliggjort at skaden skyldes "annen tilfeldig plutselig og ytre påvirkning", jf. det siste alternativet i vilkåret.

Finansklagenemnda Skade har i flere tidligere avgjørelser drøftet hva som ligger i kriteriet "ytte påvirkning", herunder om egenskaper ved gjenstanden selv som fører til skade kan regnes som "ytte", eller om "ytte" må tolkes som et krav om at påvirkningen må være fra noe annet enn gjenstandens egne egenskaper. Nemnda har her kommet frem til at det må foreligge en ytte påvirkning av det forsikrede objekt (her båten), og at egenskaper ved båten selv som fører til skade ikke vil kunne regnes som "ytte", se eksempelvis FSN 4749, FinKN 2017-248 og 2020-926. I sistnevnte avgjørelse presiserte nemnda bl.a.:

Formuleringen "ytte påvirkning" betyr at skaden har en årsak som ligger utenfor det forsikrede objekt. Slik vilkårene er utformet, er det således heller ikke skaden, men årsaken til skade (den ytte påvirkningen) som må være plutselig. Dette betyr at det i ditt tilfelle uansett ikke vil være avgjørende etter vilkårene at motoren "plutselig" havarerte.

De fremlagte saksdokumentene viser i ditt tilfelle ikke til noen klar skadeårsak, og det er heller ikke identifisert en mulig ytre påvirkning som årsak til motorhavariet. I skademeldingen er det kun opplyst at motoren stanset, og at det var stadige alarmer. Selskapets takstmann har videre gjennomgått fakturaene fra verksted, uten å finne informasjon som tilsier at det er tale om en kaskoskade. Slik vi forstår det har du også i ettertid vært i kontakt med verkstedet uten at deres mekaniker kan angi noen konkret skadeårsak.

Som nevnt er det du som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, og det er heller ikke senere fremlagt bevis som imøtegår takstmannens uttalelser eller fremlagt dokumentasjon som tilsier at skaden kan tilskrives en ytre årsak sml. bl.a. FinKN 2017-310. Uten andre holdepunkter har vi således ikke anledning til å sette til side den vurdering som er gjort fra selskapet og selskapets takstmann. Sekretariatet må derfor legge til grunn at det ikke er tilstrekkelig dokumentert at skaden er omfattet av kaskoforsikringen, herunder at skaden skyldes en "tilfeldig, plutselig ... ytre påvirkning".

Sekretariatet har likevel forståelse for at du synes det er uheldig at tapet ikke omfattes av båtforsikringen. Forsikringsselskapene står imidlertid fritt ved utforming av sine egne produkter og vilkår jf. bl.a. FinKN 2012-221. Retten til erstatning beror på en konkret tolkning av forsikringsavtalen, og som sagt faller skaden i denne saken dessverre utenfor den risikoen som selskapet har påtatt seg gjennom vilkårene. Nemnda har også uttalt i FinKN 2020-926 (nevnt over) at begrepet "ytre påvirkning" som brukt i kaskodekningen ikke er en vag formulering og at en slik avgrensning av ansvaret er vanlig for denne typen forsikringer.

Øvrige innsigelser

Øvrige innsigelser mot selskapet og takstmannens utførelse av sitt arbeid er etter vår oppfatning heller ikke relevant for utfallet i saken. Dersom du mener at selskapets takstmann ikke har utredet saken tilstrekkelig eller vurdert skadeårsaken feil, må dette eventuelt tas direkte med takstmann eller takstmannens ansvarsforsikringsselskap. I forlengelsen av dette vil vi også påpeke at vårt mandat er å vurdere hvorvidt forsikringsselskapenes behandling av saken er korrekt sett opp mot gjeldende forsikringsavtale og lovverk. Vi vurderer ikke påstander knyttet opp mot selskapets generelle kundeservice, tidsbruk o.l.

Hva gjelder anførselene vedrørende informasjonen på selskapets nettsider, bemerkes kort at de opplysninger som gis her ikke inneholder en fullstendig informasjon om selskapets forsikringsvilkår/dekninger. Nemndspraksis viser også at det skal svært mye til for at selskapet kan pålegges ansvar for de opplysninger som gis på egne nettsider sml. bl.a. FinKN 2018-711. I alle tilfelle har du som forsikringstaker et selvstendig ansvar for å sette deg inn i forsikringsbeviset og eventuelt reklamere hvis forsikringsdekningen ikke dekker dine behov eller ønsker, jf. FinKN 2011-120 og 2015-234.

Dersom du likevel ønsker å klage på selskapets markedsføring av båtforsikringen kan du eventuelt ta kontakt med Forbrukertilsynet som fører tilsyn med Markedsføringsloven, og vurderer om markedsføringen er villedende.

Etter dette har vi kommet til at det var riktig av selskapet å avslå ditt krav om erstatning. Du kan derfor ikke få medhold i klagen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).